

Народна библиотека
'РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ'

BO CP 821.163.41-32

РАНКОВИЋ С.

Званична исправ

ПЕСКОВАЦ

600000033

COBISS o

КРА — свеска 4.

Датум: 20

Светодан П. Ранковић:

ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА.

У КОЈИНСКОЈ, 1917.

Штампарнија «Велика Србија»

Op.
21863.
~~12.502~~
886-32

Рожковић С. Светомисл

a/63

класно дело:

821.163.41-32

Збоштина иштровка

саопш. 1917

Србука 11/13

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to include words such as "The", "of", and "the".

ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА.

— Слика из паланачког живота —
— Светолик П. Ранковић —

Цела наша паланчица зину од чуда. Свет се узбуђује као пчеле у уљанику, па то све трчи Тапуровој механи, да се свако увери и да се наслуша чуда нечувена. Дућаније износе мале зелене столице, оплетене рогозом и с проваљеним седиштем или одваљеним наслоном или окрњеном ножицом — већ каква је чија «нарав» при седењу... испрече столице у вратима, па забрипуто и љубопитно журе низ чаршију, тетурајући кривим и несигурним ногама које су навикнуте да у скрштену положају почињају на ђепенку. Касани забодоше ножеве у пањ, оставише читаве ројеве мува, да слободно и весело облећу око непроданог меса и кожа, — не бојећи се говеђег репа и осталог смртоносног оружја, којим их касани на доколици плаше и тамане, — па се и они дадоше низ ђепенке, позивајући уз пут занатлије и остале слободне грађане, за које

знају да су ории и неузддржљиви на новости и гласове... Жене се наређале на прозорима и вратницама, па нервозно задржавају и запиткују пролазнике, љуте се на њихове кратке и неодређене одговоре, и не знајући узрок овој чудној журби, помажу се уображењем и језиком, те саме стварају стотине разних комбинација и сплетака, — као што видите, — права узбуна!...

А пред Тапуровом механом слеже се народ све више и више, придлази као поводањ после плахе кише. Столови, доклат, степенице, — све је то начичкано народом, који се утајао, па, не дишући, слуша учитељево читање. Учитељ се наместио у зачеље, држи неке новинице у рукама и већ четврти пут чита гласно један допис из наше паланке. Како је страшно то што он чита најбоље вам сведоче лица свију слушалаца. Сваки је расколацио очи и отворио уста тако да су она готова сваког тренутка дати звук: а-а-а!... Доста је да вам кажем, да се у том допису најдрње напада наш господин капетан, а да би сте појмили сву тежину и значај тога греха морам вам проговорити неколико речи о нашем мирном граду.

Историја није забележила време кад је закопано наше место. Али месно предање

гласи, да су и наши чукун-дедови били највреднији и најпослушнији народ на свету. Временом је ова прва мештанска особина, у неколико, избледела, али смо другу особину ми, потомци, још више развили. Ми смо били најпослушнији народ, ако не баш у целом свету, оно сигурно у нашој држави. Бојали смо се Бога и слушали смо власт — то нам је била девиза у животу.

Знали смо и ми да се по другим местима народ дели на неке партије, да се гложи с влашћу, али се ми не хтедосмо угледати ни на кога другога, већ остасмо верни науци својих старијих. Како се живело код њих, тако смо продужили и ми. Рек'о бих да су се у самом нашем темпераменту легли узроци ових појава: нама је било немило све, што је доносило собом какву промену. Ми смо одрасли у извесним околностима, па смо желели да у тим истим околностима одрасту и наши прауници. Ето, на пример — калдрма. Не знамо које први попљочао наше улице, али ни наши дедови, па ни ми не изменисмо ни једног камена на њима. Истина, јесмо се понекад и шалили тим. Једаред Станко берберин предложи, да молимо владу и скупштину, да се наше место сматра као неприступна тврђава,

пошто непријатељ ни с које стране не може у њега ући. На то Карадин, каменар, предложи, да поставимо на уласку у варош камени стуб с натписом: »Стане, путниче, и прочитај: ако уђеш у варош на коњу, изгубићеш коња и поломићеш ребра, ако ли се кренеш пешке, — изломићеш ноге. Размисли се, па пођи напред!...« Ми се овим предлозима свагда слатко смејемо, али нам и улице остадоше какве су и биле.

Како с калдрмом тако је ишло и у свему осталом. Код нас се у свему живело по порецима, који су нам остали од наших старих. Како је било пре стотину година, тако је и сада, — све под једну меру и на један начин. Због тога су нас све власти веома волеле, а и ми смо, вала, њих слушали. Дође, рецимо, нов капетан, нареди се избори: — ми одмах бирамо људе који су њему по вољи. Нит' он нама што вели, ни ми њему; разумемо се и без речи... После дође други, из друге партије, ми и њему чинимо по вољи: стари часници одмах сами иступају, а на њихова места долазе други, за које се зна да су капетану добри. И све тако редом, па — добро и нама и господину капетану.

Овај садашњи наш капетан, господин Мићо Бурмаз, капетановао је код нас још

пре двадесет година : после га преместише још на два-три места, па га ставише у пензију. Тако га ми заборависмо, а и он је, ваљда, био заборавио на своје старо господство, — научио се на рахатлук а и старост га сугстигла, па се доста, богме и променио. Није ни чудо!

Одједном настадоше некакве промене, и једно јутро пуче глас : »Долази нам за капетана стари Бурмаз !« Да је наша Грабовица обрнула ток уз чаршију, и то нас не би толико зачудило као овај глас, јер смо држали да је господин Бурмаз давно умро. Обрадовасмо се, и Бог зна како, али притајасмо радост, да не увредимо досадашњег капетана, кога су, сиромаша, отпустили из службе. Због тога ми тих дана прависмо веома жалостива лица, а јесмо га, вала, искрено и жалили. Истина, мало нам је незгодан био у почетку : све хоће да мења, да поправља, да руши. Неки пут нас и резили :

— За Бога, људи, изгинућете на оваквим улицама : што ово не оправљате ?

— Полако, господине, хоће да буде све, само полагацко, — одговори му чича Ђурђе.

Капетан се још који пут љутне, повикне, па се полагаано навикне на нашу тишину и наш рад, те му после и не пада на

ум да што мења. Тако смо после и с њим много лепо живели.

Али се много више обрадовасмо господину Бурмазу. Старински човек: миран, тих, прост као и ми, па нам то много више годи. Тако ти ми лепо живимо с њим, слушамо га, па се осећамо да смо одвојени од осталог света. Слабо смо што и дознавали шта се ради по другим местима, док једног дана не пролете Саво Сарук кроз чаршију, вичући:

— Трчите, људи, пред Тапурову механу! Чудо с капетаном.

— Шта је, море? — истрчава народ из дућана и пита га преплашено: али он већ одмак'о далеко.

Тако се код нас направи узбуна.

Пред механом, као што рекох, седи учитељ и чита гласно, а до њега, мало у лево наслоњен на зид механски, седи господин Бурмаз, оборене главе, ђути и слуша, само по кат-кад повуче изтрешњева чибука, задими и одмахне главом, па опет слуша.

И ми се начетили, па слушамо и не дишемо. Истина; многе му речи онде и не разумемо, али сви видимо да нам капетана зорли резиле; кад дође каква крупнија реч, учитељ викне јаче, а попа се намршти и прекине га.

— Не мораш, брате, да узвикујеш толико : чујемо сви добро. Као да и ти грдиш...

— Па тако се чита... — почне учитељ да се правда.

— Ђуде попо; не прекидај нам, душе ти, — вичу неки из гомиле.

— Ђути, попо !... читај, учо !... рекне господин Бурмаз, и опет повуче из трешњевака, па сagne главу и слуша као да се сад први пут чита.

Кад учитељ заврши четврто читање, беше их дошло још дваестину људи, који нису чули из почетка.

— Деде изнова, господин-учо, вере ти: нисмо чули оно напред. — виче неколико њих из гомиле.

— Не могу, брате, већ промукох; ево, нека ме одмени ђата, — вели учитељ и пружа новине општинском писару.

— Не, не, Ви боље читате, — брани се ђата.

— Дијете, дај учитељу још један полић, па нека нам чита, — вели газда Митар који се више од свију заинтересовао читањем.

— Читај, учо, нека види овај свет каквих поганаца има међу нама... — вели капетан и прелеће очима преко целог народа,

као да се жели уверити: јесу ли и остали таквог мишљења.

Народ, већ као што је ред, прави погодне за тај случај изразе лица: неко је рад да прикаже своје искрено учешће у капетановој љутњи, неко изражава сету или болеливост, други се мрште и љуте, — како је ко схватио значај самог догађаја...

И опет се настави читање, које се понови равно седам пута. Ја ви ни сад не умем казати све што се ту читало о нашем капетану и његовим «неделима» и «безаконју.» Знам да се ту помиње Саво Сурук, кога су пандури, по наредби капетановој, малко продрмусали; али, брате он је то и заслужио. После му пишу за неке шумеве билете, па за гласачке спискове (а ми смо још сви хвалили капетана, како је он то вешто измајсторисао, — и није човек од нас крио, све нам је сам причао); па после о неким сеоским бабама, које је капетан везао, и још триста других чуда, — па, богме, да виш јесу му доста и наређали... Истина, ту га све резиле за његов рад по селима, али ми брате, велимо: зашто је власт, него да село зна за њу: — нама и не треба... код нас Богу хвала, све иде мирно и по закону. Ако се по неки пут Сарук, или ти њему подоб-

ни мало излану, — ми имамо општинску власт, која га може добро стегнути...

— Па, шта велите људи? — рече господин Бурмаз после дугог ћутања.

— Тхе, шта велимо!... да важе мацке ја бих ти сад казао, — поче газда Митар, — а овако... не знам. Да сви слошки устанемо, па прво да нађемо тог лолу, а после већ ти знаш како ћеш му судити. Зато се и зовеш власт...

— Јок, брате, не може то тако, — прекиде га капетан, а ми сви удвојисмо пажњу. — Треба све то удесити... онога... како ћу рећи... по закону. — по параграфима, брате мој... А да ја... онога... како ти велиш, — тхи а-а-а!... пуцала би брука на све стране.

— Море лако ћемо за параграф, господине, — вели чича Стојан, — него дај да нађемо лолу, па ћемо ми да му судимо... Зар свако бене да резили 'вака човека, који је цео век провео служећи државу...

— Тридесет и пет година моје беспрекорне и беспорочне службе, — поче капетан, подбоден Стојаном, да пада у ватру — па то све 'нако... И владоце сам дочекивао и министре, и... 'нако... свака чуда видео у мом веку, а 'вака чуда не видех до сад...

— Како болан!... Памтим, господине, ко да је јуче било: стоји Господар 'нако 'ноде; иза њега ађутан' па овицири и господа, а ти изађе корак напред, па поче..... баш знам како си почео: »Ваша светлост! Ми капетани и пандури, попови и грађани, ми народ«... велиш ти, а светли кнез, обрадован, прекиде, па вели: »Доста, капетане, с то мало речи казао си много«...

Поп се намршти. Овај истинити, али незгодан листак из капетанове прошлости не беше подесан за овај тренутак, стога попа стаде да заговара. — »Ја, ја брате, ко то незна. Него, шта ћемо, људи са овом незгодом?...«

Капетану као да не би право што му се прекиде сећање на његове драге успомене, па журно прекиде попа:

— Ја знам, попо, шта ћу чинити. Мени... онога... то није ваше. А ја сам само хтео... како ћу рећи... да овај... да видим: јесам ли ја код вас онај стари Бурмаз који сам и био

— Јеси, јеси, господине! — повикаше сви у глас.

— Добро, браћо. Сад сваки на посао, а ја ћу гледати... овај... шта ћу и како ћу, — рече капетан и диже се. — Попо, хајде и ти са мном.

Поп се диже и оде с њим, народ се развије, али нас неколико остасмо, јер нам поп даде знак да га чекамо.

После једног сата поп се врати. Бејасмо готови да »искочимо из коже« од нестрпљења.

— Шта би? — салетесмо питањима.

— Питао депешом »окружног«, а овај му наређује да одмах напише и пошље званичну исправку.

— Ха-а-а!... Гле!... оће се из свију грла.

За тренутак сви уђутасмо. Сваки узе да представља себи како ће се писати и како ће изгледати та званична исправка. До каквог резултата дођосмо, најбоље ће се видети из тога, што се, после кратког ћутања, сви почесмо смешити.

— Па хоће ли да је пише? — запита неко.

— Мора, и да му се неће, — вели поп.
— Сутра је мора послати.

— Да ли је већ почео? — рече неко.

— Ја рачунам да ће он то ноћас, — вели Митар. — Не може дању због ларме.

— Море остаде човек да пише, — вели поп. — Шта ви говорим ја.

Ми се готово запрепастимо. Сви представисмо господина Бурмаза како дува и

хуче у заседању, а са чела му лију грашке зноја.

Не говорећи ништа један другом, разиђосмо се.

За неколико минута сва је варош знала шта се сад збива у заседању. У нас уђе некакав демон искушења и љубопитства, па не знамо од узбуђења шта ћемо и куда ћемо. Настаде тајац у целој вароши. Изгледа као да је какав див изишао пред нас и метнуо прет на уста, и ми сви завезасмо. Цветко казаницја остави рад, па оде у кафану и стаде да тражи с ким би играо »жандара«. Миле механџија извади печено сугаре, и метну га на пањ, али не смеде ударати ножем, него зове руком сталне муштерије и, облизујући прет, показује им како је масно и младо. Један отрча на крај вароши, да каже Петру ковачу да не клепа данас мотике.

Одмах затим појавише се сва три средска писара на коњима. Одоше у срез на разне стране. За њима изађоше практиканти и одоше у кафану. Од њих дознасмо да је у канцеларији остао сам капетан и да је, за данас, тамо приступ свакоме забрањен, осим каквог изванредног случаја.

Цела варош заустави дах. Изгледа као да се људи боје и да трепћу, датиме не по-

ремете општу тишину... Видиш по неког како се провлачи улицом, вукући папуче низ камење, не смејући корачати, да не би папуче лупале... Жене готово да пресвиену: само претрчавају по мекој трави из дворишта у двориште, проћаскају неколико њих заједно, па не могући заситити љубопиство, изађу на вратнице и гледају има ли кога да прође, да им што год каже.

Ми људи искупили се код Тапура, па разговарамо и чекамо капетана, на ладну. Ту се довијамо од сваке руке ко може бити писац оног дописа, али ништа не могосмо закључити. У једно време бисмо готови да окривимо учитеља, али поп и Митар устадоше тако енергично у његову одбрану, да морадосмо ућутати и тражити у мислима другога, на кога бисмо бацили анатему.

— Море, људи, јесте ли при себи! — вели поп. — Зар не знате како уча пева херувику... тај не може 'нако да пише, јер му душа није зла. Хоћете ли веровати, кад год износим свете дарове, а он ми поји херувику, мени се све чини да сам међу анђелима...

— Па кад га видиш, брате, 'нако у друштву, — вели Митар, — рек'о би да је

анђео. И после тога он почитује капетана ко год и ми...

И тако уђутасмо, па само погледамо на више од куд ће наићи капетан, али дванаест прође, а њега нема. Видесмо да неће ни доћи. То му је првина од кад је дош'о међу нас, да не дође пред ручак и вечеру наладну. Разиђосмо се оборених глава, жалећи капетана и замишљајући како он сад невољеше са оним послом, који му је свакад био с неруке.

Код куће нас дочека друго зло — жене. Не можеш им дати цевапа, ни одговорити им на свако питање. Те зашто ово, те како оно, па најзад и то: зашто данас капетаница није узимала боранију од баштована, кад она редовно сваке среде кува боранију. Е, деде сад одговорите!

— Сигурно је добила 'нако од кога, или је можда...

— Није, није, није... Знамо ми, — прекидају нас наше верне Ксантипе, па за тим пусте читаву грмљаву прекора и јадања. А ми, грешни, не одликујући се Сократовим стрпљењем, ручамо на вратна нос, па бежи у механу. За нама се сипа читав град псовке, те се тиме у неколико и општи мир ремети, али на крају крајева досади се

и женама, те се опет простре тајац по нашим улицама.

Преседесмо цело после подне чекајући и ништа не радећи. Једва пред вече, кад се већ ништа није могло ни читати ни писати, појави се озго низ чаршију господин капетан. Закуцаше нам срца јаче, и ми бесмо готови да му потрчимо у суерет, ма не знадосмо шта бисмо му рекли, кад станемо пред њега. И тако остасмо пред кафаном и ту га сачекасмо.

Како седе и запали цигару, ми одмах отпочесмо разговор, али 'нако поиздаље — као што је већ код нас обичај... Почесмо о данашњој врућини, па изређасмо све њене добре и рђаве стране, ма ових првих беше више, те донесмо решење да је врућина корисна, али, у себи, нико не жељаше да се она и сутра понови. После неко поче говор о киши, па се, пошто о томе проговорисмо, сагласисмо да би добро било, кад би ноћас Бог дао добар пљусак. За тим се уђутасмо и кашљуцнусмо сви по неколико пута, па да се не би и даље ђутало чича Ђорђе каже:

— Е ја.

Други одмах то прихвати, па дода:

— А ја...

Тако ми обично радимо, кад меркамо с које ћемо стране да подиђемо. Капетан

већ то зна, а видимо да је и он рад да се почне разговор, па му чисто неповољно што не уме нико од нас да нађе почетак, одакле бисмо могли полако прећи на главну ствар.

И ту се Митар први досети. Он поче неки општи говор о писарима, па после пређе на наше среске, и помену како су се морали данас знојити. После се већ напомену како је господин Бурмаз морао радити сам у канцеларији, како није могао изићи у подне, и ту већ изађосмо на чистину и пређосмо на главну ствар.

— Вала сам га нагаравио... 'нако... па ће да упамти Бурмаза... — поче капетан после неколиких увода и објашњења.

— Е посветила ти се, само ако си га добро онаучио, — вели Митар.

— Биће копрцања, не бери бриге!

— Бога ти, како си му казао? — пита га чича Ђорђе.

— Море, зар ти ја све памтим. Читаћемо кад изађе, па ћеш чути. Само сам... 'нако... како ћу рећи.., све у кратко. Нема ти ту... онога... врдања, као код њега, но све кратко, а сече. На његових десет, ја једну, али ваљану.

И ту капетан поглади леви брк и повуче из трешњевака, а ми чисто не дишемо.

— Ово ереској власти, кажем ја, познати су они... како 'но беше... а ја... они светски изроди, што немају друга посла но пискарају по новинама, те мисле да окаљају беспорочно име једнога дугогодишњег чиновника... хм... не знам шта му рекох после, али му ту казах: »за злато се рђа не пријана!...»

— Е та ти ваља; то си му истину казао, — вели Митар.

— Ја. После већ кажем: што непознати дописник вели то и то, одговарам му да је то лаж и клевета, и за то ћу га тужити суду...

— Зар истина? — истрча неко с питањем.

— Хм, да видим... тек нек се и он уплаши.

— Е, ваљано! Па што му још каза? — и ту Митар крупно опеова.

— Море каз'о сам му много; каз'о сам му... хм... ко ће то све да упамти. Кажем ти... 'нако... све кратко и оштро.

— Кад ли ће изаћи у новинама?

— Хм... поче капетан да се мисли: — данас сам предао, сутра полази, прекосутра стиже... изаћи ће у суботу или недељу. Тако му вели закон.

Као да нам свима уђоше мрави под кошуљу, те не можемо да се станимо на једном месту од нестрпљења: да нам је да преспавамо све те дане, па кад се пробу-димо, да нам одмах падну новине на руке.

Тако се у великом узбуђењу разиђосмо кућама, а сутра дан, рано из јутра, бесмо сви пред кафаном, те видесмо кад прођоше поштанска двоколица и однесоше предмет наше жудње и очекивања.

Наступише дани тешког чекања. Умо-лисмо нашег телеграфиста да удеси са сво-јим друговима у Београду, да му они јаве жицом, чим изиђу новине са исправком. Каже нам он да ће му бити јављено насигурно.

И ако нам изгледаху дани дугачки, опет некако брзо прође то време, те кад освану субота, а ми сви седимо на зборном месту и чекамо кад ће телеграф да се отвори. Пре осам часова пођосмо к поштанском здању, али сретосмо уз пут капетана и од њега сазнасмо да није тога дана изашло у нови-нама. Као да нас поли хладном водом. Али куд се све чекало, сачекаћемо и до сутра.

Освану недеља. У девет часова дотрча момак из телеграфа с једном цедуљицом и даде је капетану, који сеђаше с нама пред кафаном. Док капетан разгледа хартију, ми

му, не дишући, посматрамо лице, и одмах опазисмо како му лице, засија а усне се развукаше у задовољан смех.

— Аха! изишло! — рече он.

— Шта? Изишло! Дед' прочитајте нам, прочитајте, — вичемо.

— Па јављају из Београда само да је изишло!

— Ама прочитајте све. Шта веле?!

Капетан пружи учитељу ону цедуљу, а учитељ прочита.

»Из Београда ми сад јавише ово: »Капетаново писмо изишло јутрос. Шта је то код вас, сви се крете и чуде?«

— Тако, синови, нек се чуде, имају и чему. — вели капетан и погледа нас тако победоносно, као да је добио колајну.

— Шта ли онај из Београда вели — »капетаново писмо«, а не каже »исправка?« — рече неко из гомиле.

— То је све једно, — вели капетан, па малко поћута: — Аха, знам; ја сам уз исправку послао званично писмо, па ваљад' су и њега штампали.

— Ако, ако, нек има што више; само јеси ли и писмо накитио онако... — вели Митар.

— Хе,—хе—хе... дабогме!... званично!...

— вели капетан и удара гласом на последњу реч тако, да она објашњава целу садржину писма.

И тога дана и сутра дан, у понедељник, хтедосмо да се поразболевамо од нестрпљења. Ко ће жив дочекати вече, кад пошта стиже! После ручка дођосмо сви код Гапура, дође и господин капетан, и ту се већ решисмо да не мрдисмо никуд док пошта не дође. Седимо ми тако, пијемо и разговарамо се, док тек од једном дојурице пред кафану једна кола и из њих изађе неки Јово, вересијаш из Београда.

Како сиђе с кола, Јово приђе к нама и здрави се са свима, јер готово сви имађасмо с њим по малко рачуна.

Чим се поздрави с капетаном, он ће тек рећи:

— Ама шта је оно с Вама, господине, за Бога! Ко вас оно 'нако обрука?

— Шта, читао си? — вели Митар.

— Јесам, брате, па не могу да се начудим. Оно се ником до сад није десило.

— Како ником, болан! Па чиме ти се пуне данас новине него 'наком грдњом! Али чекај још малко. Довече ће стићи новине, па да видиш и капетанову исправку.

— Па о томе ја, брате, и говорим, — рече Јово и маши се цепа, те отуд извуче

једне новине, разви их и поднесе капетану, говорећи:

— Јуче на станици купио број, па у путу узех да читам и запрепастих се... Јесте ли ви ово послали?

Капетан погледа наслов, два реда испод њега и свој потпис, па му се лице разведри и узвикну:

— Јест, јест, то је!

Ми да полудимо од изненађења.

— Дошле новине!

— Ево исправке! — повика неколико гласова.

Свет јурну гомилом и све се згрува око једног стола. За тренутак наређасмо се и упресмо очи на капетана, гледајући како намешта наочаре и превија новине на ону страну, где се види, крупним словима, одштампан његов потпис. Наже се над новине светла и весела лица и, наједаред, као да неки невидљив дух дође, те га премаза, промени се и постаде као мртвац. Задрхта му пуначка, глатко обријана брада, усне му постадоше црно-зелене. руке му се затресосе, новине му испадоше из руку.

— Шта је ово!? — узвикну он и некако запрепастићено и плашљиво погледа на нас.

А ми сви бесмо као хладна, окамењена, непомична стена, на којој је извајан врхунац, човечје плашње, страхоте, ужаса...

Једва дођосмо к себи. Учитељ дохвати новине, па док претури неколико реда, обори их, па и он узвикну као и капетан:

— Шта је ово?!

— Та читај, ако Бога јединог знаш! — повика народ, јер већ бесмо готови да скачемо на сто и да се до мрака отимамо о невине.

Капетан још онако страховито преноси погледе с једног лица на друго, а учитељ положи новине по столу тако, да и ми могамо видети све оно што ће он читати, па поче својим танким и јасним гласом:

»Господине уредниче! Шаљем вам под... приложеном званичну исправку на допис из Н*, који је против потписаног, а у вашем листу, бр. 121. изашао. Изволићете исту одштампати у вашем листу, онако, како то §* наређује«.

Испод тога стоји потпис капетанов, датум и званична нумера, па онда на средини крупан наслов: »Шта ја имам да радим«, Испод овога обичним словима пише даље:

»Извести господина министра, да В. — (ово је име пређашњег капетана) — бушкара по народу и буни га, ненадлежно и неправно пискара и адвоцира итд.«

»Казати Петку баштовану да ми спреми краставаца и паприка за летњу туршију«.

»Поручити Станојци у Б. да донесе чабрицу кајмака, због оно итд«.

»Разговорити се с кметовима за гласачке спискове«,

»Договорити се са овд. председником за Сарука итд«.

»Наћи човека, да поведи зазубице ждрепцу«.

»Спремити оном бунтовнику у А. што треба итд«.

И учитељ нам изређа још читав тевтер оваких белжека. Али то је све ништа према ономе, што су после тога написали у новинама. Начинили су нашег капетана црњим од ђавола. Море шта ти му нису казали!... А баш хтедосмо сви да пренемо у смеј, кад онај у новинама прича како је дошла ова хартија у капетанову писму.

Господин Бурмаз беше се нешто замислио, па кад се помену ова његова хартија, он се трже, као да се нечему досети, па завуче руку у џеп и извади отуд пуно хартије; разгледа их све пажљиво и журно, па кад не нађе што је тражио, он скочи и брзо оде ереској кући. За њим одмах оде и попа, који се после кратког времена врати и каза

нам, да се господин капетан помео кад је слао писмо у новине: место написане и готове исправке, он савио и послао неку своју хартију у коју је бележио по нешто, да не заборави, а исправку нађе сад у столу...

После месец дана промени се министар, и господин Бурмаз опет оде у пензију. Кад се праштао с нама, плакао је и љубио се са свима, као да је предвиђао да се више нећемо видети. Тако је и било;

300

21.

ЦЕНА 40 ЛЕНТА
